

पुर्वीचौकी गांउपालिका

डोटी

राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

प्रस्तुत गरिएको निकाय

श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

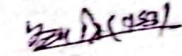
पुर्वीचौकी गांउपालिका

०७ असार, २०७९ साल

कृतज्ञता :

यस गाउपालीकाको बजेट निर्माण गर्ने क्रममा आन्तरीक श्रोतको अनुमान , संकलन , व्यवस्थापन तथा आवश्यक परामर्शको निमित्त गठित यस समितिले आफ्नो जिम्मेवारी पुरा गर्ने क्रममा यो प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको छ । नेपालको संविधान २०७२ को मर्म अनुरूप गठीत स्थानीय तहको संरचना तथा सञ्चालन संयन्त्र विकास हुन क्रममा यसलाई व्यवस्थित गर्ने ऐन, नियम तथा कानून अझै पनि अपर्याप्त भएको अवस्थामा यो कार्य गर्न सहज भने पक्कै भएन । तर राजस्व परामर्श समितिले यथाक्य वस्तुनिष्ठ ढंगले, आवश्यक परामर्श सहित राजश्वको अनुमानित विवरण र आगामी वर्षमा यस गाउपालीकाले उठाउन सक्ने राजस्वको प्रस्तावित विवरण प्रस्तुत गरेको छ ।

यस कार्यमा सहयोग पुर्याउनुहुने विभिन्न संघसंस्था, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू विषय विज्ञ प्रति हामी आभारी छौ । विशेष गरेर श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिका संयोजक तथा गाउपालीकाका अध्यक्ष राम प्रशाद उपाध्यय ज्यू, राजश्व परामर्श समितिका सदस्यहरू, कर्मचारीहरू लगायत यस कार्यमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्ने सहयोगी हातहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौ ।

पशुपति बट्टा

संयोजक

राजश्व परामर्श समिति

१ . पृष्ठभूमि :

नेपालको संविधानको अनुसूची ८ को विभिन्न अधिकारहरूमध्ये स्थानीय कर लगाउन पाउने अधिकारको व्यवहारतः कार्यान्वयन तथा स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को बुंदा २.१ को प्रावधान अनुसार स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तयार गर्न सम्बन्धित गाउँपालीकाको राजस्व परामर्श समिति रहने प्रावधान बमोजिम यो समितिको गठन भएको हो । यस समितिले पुर्विचौकी गाउँपालीकाले स्थानीय स्तरमा उठानउ सक्ने राजश्वको क्षेत्र , दर तथा राजश्व सम्बन्धि निति तथा कानुन तर्जुमा गर्ने जस्ता काम गर्नेछ ।

२. उद्देश्य:

यस राजश्व परामर्श समिति गठन हुनका उद्देश्यहरू, यस समितिका काम, कर्तव्य र अधिकारहरू देहाय बमोजिम छन् । (स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ को बुंदा २.१.२ बमोजिम)

क. राजस्व सम्बन्धि निति तथा कानुन तर्जुमा, संसोधन, परिमार्जन र सो को परिपालन सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने,

ख. राजस्वको श्रोत, दायर र दर समेतको विश्लेषण गरि आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने,

ग. राजस्वको दर र क्षेत्र लगायतको आधारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण र अनुमान गर्ने ,

घ. स्थानिय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा योगदान दिने किसिमको कर नीति अवलम्बन गर्न परामर्श दिने ,

ङ . कर राजस्व, गैर कर राजस्व, सेवा शुल्क, दस्तुर आदिको दर निर्धारण गरि सिफारिस गर्ने

च. राजस्व प्रशासन सुधारका लागी अन्य आवश्यक सुझावहरू पेश गर्ने ।

३. करका दरहरू पहिचान विधि:

पुर्विचौकी गाउँपालीकाले आगामी आर्थिक वर्षमा लगाउन सक्ने करका दरहरू निर्धारण गर्न यस कार्यालय र अन्तरगका वडाले उठाउने कर मात्रा विश्लेषण गरिएको थियो । साथै गाउँपालीकाको आय वृद्धि गर्ने तौर तरिकाहरूको बारेमा द्वितीय स्रोतहरूको अध्ययन गरिएको थियो । साथै जिल्लाका जिल्ला समन्वय समिति , जिल्ला वन कार्यालय , जस्ता कार्यालयहरूले वर्षहरूमा लिने गरेका करका क्षेत्र, दर तथा दायराको अध्ययन गरेर निर्धारण गरि सिफारिस गरिएको छ ।

४. राजस्व परामर्श समितिले सिफारिस गरेका करका श्रोत ,दर तथा दायरा:

पुर्विचौकी गाउँपालीकाको यस राजस्व परामर्श समितिले सिफारिस गरेका कर राजस्व, गैरकर राजस्व, सेवा शुल्क तथा दस्तुर आदिको विवरण देहायअनुसार छ :

नोट : १) यो ऐनमा ब्यवस्था नभएका अन्य सिफारिसको हकमा यस ऐन संग नवाभिने गरि कार्यपालीकाले निर्यण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२) गाउँपालिकाको एकीकृत सम्पत्ति कर गाउँपालिकाको एकीकृत सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५ बमोजिम लागू हुनेछ ।

करका श्रोत ,दर तथा दायराहरु

सि.न	शिर्षक	दर रु मा	परिमाण	आ.व. २०७९/०८० प्रस्तावित लक्ष्य
१	मालपोत कर (प्रति रोपनी)			
क	अब्बल	५		
ख	दोयम	४		
ग	सिम	३		
घ	चाहार	२		
जम्मा				२०,००,०००।
२	घर बाहाल कर वर्ग फिटमा प्रति वर्गफिट			
क	कच्चि घर	०।९		
ख	पक्कि घर	०।२५		
३	व्यवसायिक कर			
क	साधारण होटल तथा चिया नास्ता पसल	५९०		
ख	रेस्टुरेन्ट एण्ड लज	५५०।-		
४	व्यापारिक वस्तु कर			
क	किराना थोक पसल	५१०।		
ख	किराना खुद्रा पसल	२५०।		
ग	कपडा थोक पसल	५१०।		
घ	कपडा खुद्रा पसल	२५०।		
ङ	पेट्रोल पम्प	२०,०००।		
च	विद्युत सामान तथा विद्युतिय सामाग्री (टिभि, घडि, मोबाइल, रेडियो) बिक्रि तथा मर्मच	५१०।		
छ	हेभि ईक्विमेन्ट (बस, ट्रक, कार, मोटर साइकल, टेम्पो, साइकल मर्मत, कारखाना तथा टायर मर्मत केन्द्र)	१०५०।		
ज	निर्माण सामाग्री पसल	८५०।		
झ	सून चाँदी पसल	५५०।		
ञ	उनि धागो पसल	१५०।		
ट	जुत्ता चप्पल पसल	२५०।		
ठ	सपिड सेन्टर	३५०।		
५	अन्य सेवा			
क	श्रृगार पसल	२५०		
ख	फर्निचर पसल	५५०।		
ग	भाडा र गिफ्ट पसल	२५०		
घ	केबुल नेटवर्किङ	२५०।		
ङ	स्टेशनरी पसल	५५०।		

(Handwritten signatures)

क्र	विवरण	किंमत		
च	नसीरि तथा फलफुलका विरुवा विक्रि वितरण पसल	६०१		
छ	तरकारी पसल	६०१		
व	बिज भण्डार	६०१		
झ	मासु पसल	५५०१		
ञ	कपडा सिलाई	१६०१		
ट	हेयर कटींग	११०		
ठ	आर्ट	११०१		
ड	फोटो स्टूडियो	२५०		
ण	रंगरोधन	२५०१		
त	चश्मा पसल	११०१		
थ	मर्मत संभार	११०१		
६	कृषजन्य उद्योग			
क	कृषि वा वन पैदावारमा आधारित पसल, फर्निचर उद्योग	३५००१		
ख	कृषि तथा जडिबुटी निकासि	२५००१		
७	उर्जामुलक उद्योग			
क	वायो ग्यास तथा अन्य सौर्य प्रविधि र अन्य स्रोतहरु	२००१		
ख	उत्पादनमुलक उद्योग (पाउरोटी, चाउमीन)	५५०१		
ग	मिल	५५०१		
८	वित्तिय सेवा			
क	वित्तिय संस्था र सहकारी संस्था	१५०१		
ख	रेमिटान्स सेवा	१५०		
ग	स्वास्थ्य सेवा			
घ	निजि तथ गैरसरकारी अस्पताल	२००१		
ड	क्लिनिक तथा ल्याव	५५०१		
च	निर्माण व्यावसायि (क,ख,ग,घ)	१०५०, ८५०, ७५०, ५५०		
९	संचार सेवा			
क	निजि क्षेत्रका कुरियर, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट र टेलिफोन	१५०१		
१०	विशेषयज्ञ परामर्श र अन्य व्यवसायिक सेवा	१५०		
क	चिकित्सक विशेषज्ञ स्वास्थ्य सहायक, कविराज सेवा	५५०१		
ख	ल-फर्म	५५०१		
ग	कन्सल्टेन्सि फर्म	५५०१		
घ	अडिटर फर्म	५५०१		
११	अन्य व्यावसाय			
क	कवाडि सामानको थोक विक्रेता	१०१००१		
१२	सामान्य उद्योग			

नसीरि
तरकारी

क	कटिड दुङ्गा उद्योग	५५०१		
ख	ग्रिल उद्योग	१०५०१		
ग	अन्य उद्योग	५५०१		
१३	काठ दुवानि कर			
क	खयर वा सो सरहको काठ			
ख	ट्रक	३५००१		
ग	ट्याक्टर	२५००१		
घ	कु-काठ वा सो सरहको काठ			
ङ	ट्रक	२५००१		
च	ट्याक्टर	१५००१		
१४	बहाल/विरोटी शुल्क	५००१		
१५	हाट बजार	५५०१		
१६	प्राकृतिक साधन उपयोग कर			
क	दुङ्गा गिट्टि प्रति हेभि ट्रक	३००१		
ख	दुङ्गा गिट्टि प्रति मिनि ट्रक	२५०१		
ग	दुङ्गा गिट्टि प्रति हेभि ट्याक्टर	१५०१		
घ	बालुवा प्रति ट्रक	३५०१		
ङ	छपनि सादा दुङ्गा प्रति ट्याक्टर	१५०१		
च	कालि माटि र रातो माटो प्रति ट्याक्टर	२५०१		
१७	प्रति व्यावसायि कर			
क	गाडिमा सामान घुमाएर वेच्नेहरुका लागि प्रति पटक	१५०१		
ख	खाद्यान्न सामाग्रि घुमाएर वेच्नेहरुको लागि प्रति पटक	५५१		
१८	निकासि कर			
क	रागा, भैसि र बंगुर प्रति गोटा निकास	३५०१		
ख	खसि, बोका प्रति गोटा	१५०१		
ग	हास कुखुरा र अन्य पशुपन्क्षि प्रति गोटा	२५१		
१९	पोलिट्रफर्म सञ्चालन	५५०१		
जम्मा				५,००,०००१-

नोट: म्याद भित्र नबुझाउने कुनै पनि करदाताहरुबाट बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण व्यवसायकर र प्रती वर्ष १० प्रतिशतका दरले जरिवाना सहित व्यवसायकर असुल गरिनेछ ।

विज्ञापन कर

क्र.सं	विज्ञापन कर	रकम
१	साइन बोर्ड, ग्लोब बोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्ग फिट भन्दा माथि	२२००।
२	साइन बोर्ड, ग्लोब बोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्ग फिट भन्दा सम्म	१५००।
जम्मा		१५०००।

पार्किङ शुल्क

क्र.सं.	शुल्क	रकम
१	ठुला सवारि साधन प्रति घण्टा	१०
२	साना सवारि साधन प्रति घण्टा	५
जम्मा		५०००

सेवा शुल्क तथा सिफारिस दस्तुर

गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराउने सिफारिसहरुको निम्न बमोजिम निवेदन फाराम, निवेदन दस्तुर र सिफारिस दस्तुर लिने ।

क्र.सं	विवरण	आ.व.२०७९।०८० का लागी तोकीएको सेवा शुल्क तथा सिफारिस दस्तुर
१	घर जग्गा नामसारी	५००।
२	मोही लागत कट्टा	१०००।
३	घर कायम सिफारिस	५००।
४	छात्रवृत्ती सिफारिस	नलाग्ने
५	विपन्न विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस	नलाग्ने
६	अपांग सिफारिस	नलाग्ने
७	अस्थायी बसोबास सिफारीस	१०००।
८	स्थायी बसोबास सिफारिस	५००।
९	नागरिकता सिफारिस	५०।
१०	अर्गीकृत नागरिकता सिफारिस	५०००।
११	आर्थिक अवस्था कमजोर सिफारिस	नलाग्ने
१२	आर्थिक अवस्था सम्वन्धि सिफारिस बलियो	१०००।

(Handwritten signatures)

१३	विद्युत् जडान सिफारिस (नक्सा पास भएको)	१००।
१४	विद्युत् जडान सिफारिस (नक्सा घरको पास नभएको)	१५०।
१५	धारा जडान सिफारिस (नक्सा पास भएको)	१००।
१६	धारा जडान सिफारिस (नक्सा पास नभएको)	१५०।
१७	जिवित रहेको सिफारिस	२००।
१८	जग्गा मुल्याकन सिफारिस / प्रमाणीत प्रती लाख	५००।
१९	ब्यवसाय वन्द सिफारिस	५००।
२०	ब्यवसाय सन्तालन नभएको सिफारीस	२००।
२२	अदालत शुल्क मिनाहा सिफारिस	नलाग्ने
२३	नाबालक सम्बन्धि सिफारिस	५०।
२४	चौपाया ओसार पसार सम्बन्धी सिफारिस	१०५०।
२५	ब्यवसाय दर्ता सर्जिमिन सिफारिस	१००।
२६	उद्योग ठाउसारी सिफारिस	१०५०।
२७	विद्यालय षउसारी सिफारिस	१०५०।
२८	आनतरीक बसाईसराई सिफारिस	२००।
२९	विद्यालय कक्ष बृद्धि , सिफारिस (निजी)	२२००।
३०	पुर्व प्राथमीक विद्यालय ओल्ने सिफारिस / अनुमती निजी)	२२००।
३१	ब्यक्तिगत विवरण सिफारिस	१००।
३२	जग्गा दर्ता सिफारिस	१०००।
३३	संरक्षक सिफारिस (ब्यक्तिगत)	नलाग्ने
३४	सरकारको नामा बाटो कायम सिफारिस	५००।
३५	नाता प्रमाणीत	१००।
३६	नाता प्रमाणीत गर्नुपर्नेको हकमा	२००।
३७	नाता प्रमाणीत सिफारिस (अंग्रेजी)	५००।
३८	निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	नलाग्ने
३९	अन्य कार्यालयको माग अनुसार विवरण खुलाई पठाउन पर्ने	नलाग्ने
४०	अन्य कार्यालयको माग अनुसार रोहवरमा बसी विवरण खुलाई पठाउन पर्नेमा	२०००।
४१	संस्था दर्ता सिफारिस (नाफामुखी)	१०५०।
४२	संस्था नविकरण	५००।
४३	संस्था दर्ता सिफारिस (गैर नाफामुखी)	५००।
४४	संस्था नविकरण र गैर नाफामुखी)	२००।
४५	फर्म दर्ता	२५००।, ५५००।
४६	फर्म नविकरण	१५००।, २५००।
४७	घर बाटो प्रमाणीत (मुल सडक अन्तर्गत)	५००।
४८	चार किल्ला प्रमाणीत	१५००।
४९	जन्म दर्ता प्रमाणीत	५०।
५०	विवाह प्रमाणीत	५०।
५१	फरक फरक नाम , थर प्रमाणीत , सिफारिस	१५०।
५२	फरक फरक जन्म मिति प्रमाणीत , सिफारिस	२५०।
५३	कागत / मञ्जुरीनामा प्रमाणीत	१००।
५४	हकदार प्रमाणीत	२५०।
५५	अविवाहित प्रमाणीत	१५०।

२५/५/२०२०

५६	जग्गा धनी पुर्जा हराएको सिफारिस	१५०।
५७	मिलापत्र कागत गराउने	५०० दुवै पक्षबाट ५०० का दरले जम्मा रु १०००।
५८	जन्म / मृत्यु / बसाईसराई / सम्बन्धविच्छेद दर्ता	५०। ३५ दिननभित्र (निःशुल्क)
५९	प्रमाणीकरण (भेरिफिकेशन)	१००।
६०	बन्द कोठा खोल्ने रोहवरमा	१००।
६१	नयां मदिरा सिफारिस डिलर	१५०००।
६२	नयां मदिरा सिफारिस (फुटकर)	१००००।
६३	मदिरा नविकरण (डिलर)	५०००।
६४	मदिरा नविकरण (फुटकर)	३०००।
६५	बाखाको उपचार वाफत	५।००
६६	पशुको उपचार वाफत	१०।००
६७	कुकुर विरालो , घोडा र खच्चर	२५।००
६८	कूखुराको पोष्टमार्टम	५०।००
६९	गुठीको नामसारी तथा सेयर खरिद	५०००।
७०	एक्सरे	२५०।
७१	भिडिय एक्सरे	३००।
७२	फर्म दर्ता	६५०।
७३	नविकरण	५००।
७४	भेडा च्याङ्ग्रा डुलाई घुमाई चरि चराउने प्रतिगोटा	५।
	जम्मा	१०,००,०००।-

कुल जम्मा अनुमानित रकम: ३५,२०,०००।-
 अनुमानित गा.पा. को एकजाभैटर को आम्दानी: ५०,००,०००।-
 जम्मा अनुमानित रकम रु ८५,२०,०००।-

नोट : १) योजनाहरू , छात्रवृत्ति , आर्थिक सहायता , निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार , दैवि प्रकोप र जेष्ठनागरिक भत्ता प्राप्तको लागी गरिने मन्जुरनामाको सिफारिसमा सिफारिस दस्तुर छुट दिने ।

२) यो ऐनमा व्यवस्था नभएका अन्य सिफारिसको हकमा यस ऐन संग नवाफिने गरि कार्यपालीकाले निर्यण गरे बमोजीम हुनेछ ।

नोट :

१. यस्मा डिलर , एजेन्ट , डिपो , सब डिलर आदि वाहेक अन्य पसल , उद्योग , व्यवसायको हकमा कसैले एउटै पसलमा धेरै आईटम राखि पसल वा व्यवसाय गरेको छ भने सबै आईटम मध्ये कुनै एकको मात्र कर लिने छ तर यसमा सबै आईटम मध्ये जुन आईटमको कर रकम बढी छ सोहीलाई कायम गरी कर असुल गरिनेछ ।

(Handwritten signature)

७. निश्कर्ष तथा सुझाव :

गाउँपालीकाको स्थानीय आय वृद्धि गर्ने मुख्य स्रोतको रूपमा कर, दस्तुर तथा सेवा शुल्कनै रहेका हुन्छन् ! यस गाउँपालीकाको आय वृद्धि गर्न गर्न तथा राजस्वको परिचालन वृद्धि गर्नको लागि देहाय बमोजिमका सुझावहरू प्रस्तुत गर्दछौं ।

क. राजश्वका दरहरू न्यून गर्दै दायरा बढाउनु पर्ने ,

ख . राजश्वका थप क्षेत्रहरू पहिचान गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने ,

ग. राजश्व चूहावट नियन्त्रण गर्ने तथा कर प्रशासनलाई व्यवस्थित गर्न क्रममा : आधारहरू तयार गर्दै जाने ।

राजश्व परामर्श समिति		
क्र.सं.	नाम	पद
१	श्री पशुपति खड्का	संयोजक
२	श्री टेक बहादुर खड्का	सदस्य
३	श्री अंक बहादुर खड्का	सदस्य
४	श्री चम्पका नेपाली	सदस्य
५	श्री इन्द्रा देवि साउँद	सदस्य
६	श्री पदम बहादुर साउँद	सदस्य
७	श्री प्रशु राम रिजाल	सदस्य सचिव

धन्यवाद ।

Handwritten signature and date